

UNITAT DIDÀCTICA

estima el
valencià **II**

Els núvols

ELS NÚVOLS

Els núvols fan formes que es desfan,
el que era un nan ara és un gegant.
Els núvols fan el que vol el vent,
ves-te'n amb ells, somiaràs despert.

Formes, formes, avions en el cel,
plens de passatgers.

Si bufes fort, el que era un malson,
un monstre roïn ara és un pastís.

Formes, formes, avions en el cel,
plens de passatgers.

Formes, formes, avions en el cel,
plens, plens, plens, plens, plens...

ESCOLTEM, PARLEM I LLEGIM

— Abans d'escoltar la cançó, feu un rogle en la classe i responeu a les següents qüestions:

- Vosaltres somieu? I recordeu els somnis? I els malsons? En teniu?
- Com us imagineu la vida dins d'un núvol?

Conteu al grup alguna anècdota divertida que us haja passat mentre estàveu somiant amb els ulls oberts..

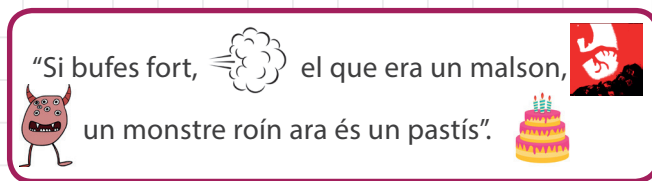
— Escolteu la cançó. Canteu-la i balleu-la!

— Feu una posada en comú grupal i expresseu oralment què us suggereix la música i què penseu del que diu la lletra.

De què parla?

- De la imaginació
- Dels viatges
- Del cel i els núvols
- De dormir i somiar
- De tot
- Altres _____

Conteu a la resta del grup algun somni que us haja agradat molt.

— Jogueu amb el text:

★ De manera individual o en petits grups llegiu el poema/cançó com:

- Un gegant o geganta
- Un monstre bona persona o dolent
- Bufant un pastís
- Un avió en un dia de vent
- Cantant

★★ El poema compromés!

- Primer, torneu a llegir el text individualment
- Després, formeu grups de tres o quatre persones i trieu una situació per representar. Estes us poden servir d'exemple, però la imaginació és vostra:
  - Esteu en un avió que ha ultrapassat la barrera del so.
  - Esteu a la consulta del o de la dentista.
  - Esteu damunt una taula de surf, en meitat d'una ona de rècord.
  - Esteu fent una "batalla" de rap.
- Prepareu durant un temps la lectura: personatges, situació... La lectura ha de deixar clara la situació que esteu representant.
- Els i les companyes han d'endevinar què us passa mentre llegiu.

★★★★ Com a variant, plantegeu diverses situacions "compromeses" i divertides a classe. Escriviu-les en paperets i poseu-los en una capsula o un sobre. I deixeu que l'atzar decidisca!

COMPRENEM, EXPRESSEM I INVESTIGUEM

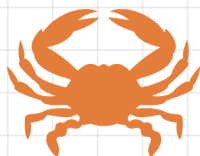
- Coneixes totes les paraules de la cançó? En cas de dubte, pregunta a la mestra o al mestre o busca-les al diccionari.

- “Formes, formes, avions en el cel”
Escriu el nom dels animals que representen aquestes formes.

.....

.....

.....

.....

.....

- Endevina, endevinalla... quines coses estan en el cel?

Qui és el qui es lleva
més de matí del món
i de vespre és el primer
que s'adorm?

EL .....

Va pel cel,
té ales
i no és cap ocell.

L'.....

Una tallada de meló
de nit s'hi fa veure
i de dia no.

LA .....

Bufe i no tinc boca,
córrec i no tinc peus, e
t pegue en la cara
i tu no em veus.

EL.....

Sempre quietes,
sempre quietes;
dormint de dia
i de nit despertetes.

LES .....

El sol és qui ens dona vida
i ell qui ens sol acabar,
i encara que de l'aigua eixides, a
l'aire tornem a parar.

ELS .....

- Els núvols.... quan una cosa arriba de manera inesperada diem que “ha caigut dels núvols”, o “ha baixat dels núvols”, o quan el nostre pensament està en un altre lloc i no escoltem el que ens diuen, a vegades és perquè estem als núvols”, encara que també pots “viure als núvols” de manera habitual!

“Posar pels núvols”, “ser un bufanúvols” o “estar als núvols” són frases fetes. És a dir, expressions populars que utilitzem amb un sentit figurat.

— Llig diferents frases que utilitzem amb la paraula núvol i emparella-les amb els seus significats:

1. Cel a borreguets, aigua a cantarets	A. Ser una persona que va per la vida presumint de tot
2. Estar als núvols	B. Elogiar molt a algú o alguna cosa
3. Ser un bufanúvols	C. No adonar-se de la realitat, estar distret o distreta
4. Segària i Montgó amb capell, pica espart i fes cordell.	D. Quan els núvols fan com una capa que sembla un grup d'ovelles vol dir que plourà.
5. Posar (alguna persona o alguna cosa) pels núvols	E. Quan dalt de les muntanyes del Montgó i de la Segària hi ha un núvol avisa que plourà.

Resposta: 1-D, 2-C, 3-A, 4-E, 5-B

— Ja coneixes el significat de l'expressió *estar als núvols*. Segur que et passa alguna vegada! Escriu un poema o una història d'allò que penses o somies quan estàs en els núvols. Segueix el fil de la imaginació i escriu, escriu!

— A la cançó hi ha una altra frase feta. Sabries dir quina?

- Somiar despert
- Avions en el cel
- Formes que es desfan

Escriu una oració en la qual la inclogues:

— En grup, busqueu altres frases fetes que sentiu o digueu de manera habitual i escriviu-les amb el seu significat real al costat.

Estar com el gat i el gos: *Quan dues persones es barallen molt.*

Tirar-se la manta al coll: *Despreocupar-se d'alguna cosa.*

Ser més vell que l'anar a peu: _____

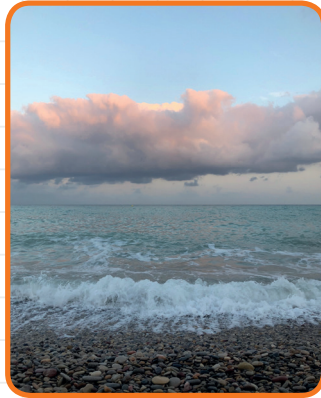
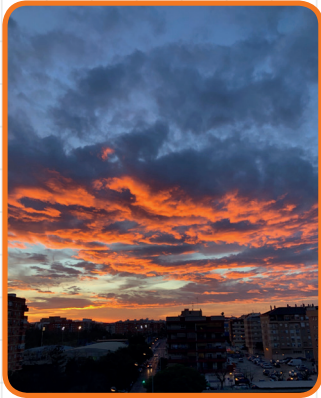

— Els núvols no només venen carregats de gotetes d'aigua. Algunes vegades també poden portar paraules, com en aquesta ocasió. En parelles escriviu un nou text, que pot ser una cançó o un poema, amb les paraules que hi ha a dins del núvol:

— Alguna vegada t'has estirat en l'arena de la platja i has mirat el cel? T'has fixat de quin color són els núvols?

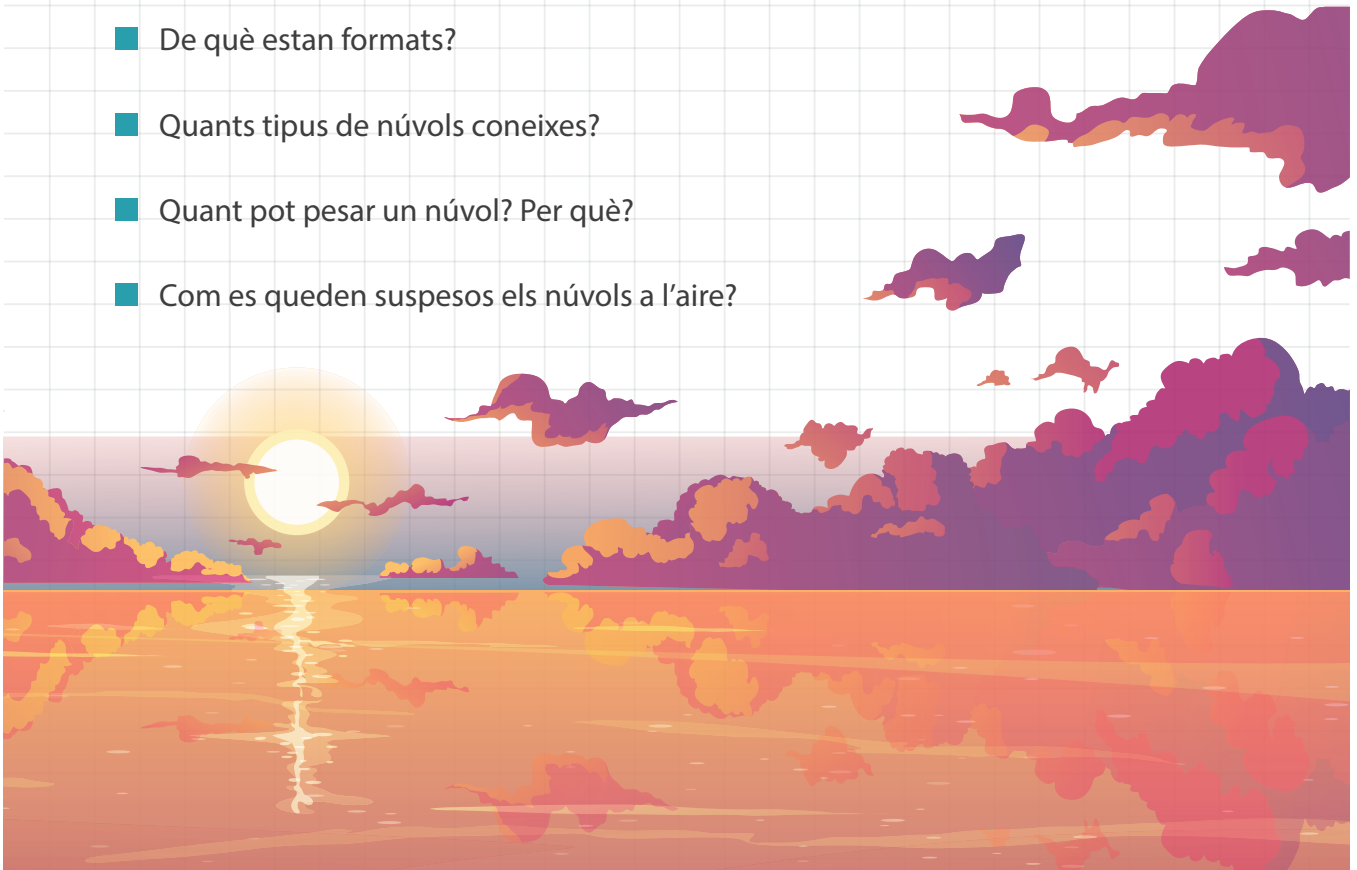
- Expliqueu en classe quines són les raons dels diversos colors dels núvols. Busqueu explicacions creatives, divertides o tristes... inventeu o imagineu. Qui la inventa més grossa, guanya!

APROFUNDIM

— Saps què són els núvols?

- De què estan formats?
- Quants tipus de núvols coneixes?
- Quant pot pesar un núvol? Per què?
- Com es queden suspesos els núvols a l'aire?

— Observa bé les imatges i escriu les característiques que veus dels tres tipus de núvols:

Nom

Característiques

Cúmuls

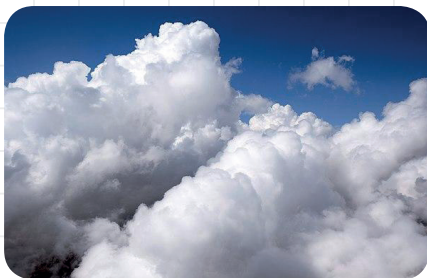
Cirroestrats

Nimboestrats

— Els núvols pesen? Quant pot pesar un *cumulus mediocris*?

- 500.000 quilograms.
- Gens, és aire.
- 100 quilograms.

— Busqueu la informació necessària per a contestar i organitzeu una exposició grupal del que heu après. Podeu preparar una cartolina amb fotos o dibuixos vostres i algun escrit per tal d'ajudar-vos a fer la presentació. Si voleu, també podeu utilitzar algun programa de presentació amb diapositives que domineu.

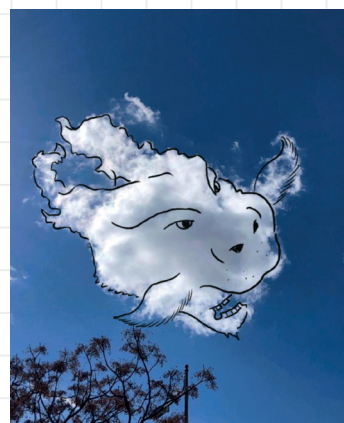

— Has jugat a endevinar a quines formes s'assemblaven els núvols? Proveu-ho amb les imatges que teniu baix.

■ Mira el que ha fet l'**Axel Börsch Peiró** amb alguns dels núvols. T'animes a provar-ho amb les imatges de dalt?

— I després eixiu a un espai obert. Observeu una estona el cel i dibuixeu els núvols que heu vist.

ESTIREM EL FIL

Cicle de la gota d'aigua

És el recorregut que fa l'aigua al llarg de la seua vida, sense intervenció de l'home: núvols, pluja, neu, estanys, rius, llacs, mars...

Us proposem que feu un experiment del cicle de l'aigua. Necessitareu aquest material:

- Bossa petita de plàstic
- Colorant vegetal blau
- Aigua
- Cinta adhesiva
- Retoladors

Experiment

Primer, dibuixeu un sol en la bossa de plàstic amb els retoladors, alguns núvols i el mar. Després, agafeu la bossa de plàstic i poseu-hi una mica d'aigua i afegiu-hi unes gotes de colorant vegetal blau. Tanqueu bé la bossa amb cinta.

Quan ja tingueu la bossa ben hermètica, enganxeu-la al vidre amb la cinta adhesiva, en un lloc on li done el sol. Al cap d'un temps, quan es calfe, veureu les gotetes d'aigua que s'evaporen. Si li doneu uns colps suaus amb un dit sobre el plàstic, veureu com fa l'efecte de pluja.

